

De VVAK viert in 2018 haar honderdste verjaardag en ontvangt het predicaat 'Koninklijk'

Op 29 juni 1918 werd de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst officieel opgericht. Bijna precies honderd jaar later, op 22 juni 2018 ontving de vereniging het predicaat 'Koninklijk'.

1

Aziatisch Paviljoen

Een aantal notabelen, liefhebbers en kenners van Aziatische kunst besloot in 1918 een vereniging te stichten met het doel grotere bekendheid te geven aan hoogwaardige Aziatische kunst, de belangstelling ervoor te stimuleren en de wetenschapsbeoefening op dit gebied te bevorderen. Tot op de dag van vandaag zijn dit nog steeds de belangrijkste doelstellingen van de KVVAK. Enkele jaren na de oprichting werd een begin gemaakt met het verzamelen van een collectie Aziatische kunstvoorwerpen van hoog niveau.

Rosalien van der Poel

Collectie

De collectie telt momenteel ongeveer 1.850 objecten en geniet internationale bekendheid. Deze verzameling is sinds 1952 (tevens het oprichtingsjaar van de Nederlandse Vereniging van Vrienden van Ceramiek en Glas) in bruikleen bij het Rijksmuseum Amsterdam. De samenwerking met 'het Rijks' zorgt voor continuïteit in de collectie en goed beheer. Anno 2018 is de collec-

tie van de KVVAK de beeldbepalende kern van de presentatie Aziatische kunst in het Rijksmuseum, en vormen de leden een grote groep van betrokken liefhebbers.

In 2013 opende het nieuwe Aziatisch Paviljoen in het museum, waar delen van de collectie in volle glorie zijn tentoongesteld (fig. 1). Door aankopen, schenkingen en legaten breidt de collectie zich nog steeds uit.

2

Shiva Nataraja, anoniem, India, 1100-1200, brons, h. 153 x b 114,5 cm, inv. nr. AK-MAK-187.

3

Houten Guanyin,
anoniem, China, 1100-
1200, wilgen- en pau-
lowniahout, beschilderd
en verguld, h. 117 x b.
111 x d 74 cm, inv.nr.
AK-MAK-84.

Zij bestaat uit goede representanten van de belangrijkste kunstuitingen in Azië, voornamelijk op het gebied van Chinese oude kunst, inclusief porselein en ander keramiek, Japanse schilder- en beeldhouwkunst en kunstwerken uit Indonesië, maar ook kunst uit India, Thailand, Laos, Sri Lanka en Korea is vertegenwoordigd. Een belangrijk voorbeeld is onder meer het Zuid-Indiase beeld van de Dansende Shiva uit de twaalfde eeuw (fig. 2). De vierarmige Shiva Nataraja met wijd uitwaaiende haardos staat op één been in een geheel gebalanceerde danshouding en is omgeven door een ronde vlammenkrans. Eveneens uit de twaalfde eeuw, en eveneens een hoogtepunt in de collectie van de KVVAK, is de Chinese houten sculptuur van Guanyin met resten van beschildering en verguldsel (fig. 3). Guanyin zit in een ontspannen houding: één been heeft hij op-

getrokken, de rechterarm rust er losjes op. Om de opening van het Aziatisch Paviljoen in 2013 luister bij te zetten, werd een bijzonder achttiende-eeuws Chinees porseleinen bord, beschilderd met het Amsterdamse stadswapen, verworven (fig. 4). Het bord behoort tot de welbekende 'provincieborden', borden met wapens van Nederlandse en Belgische steden. Het zijn vroege voorbeelden van Chine de commande, onderdeel van de handel in luxegoederen.

Deze variant van de wapenborden is interessant omdat het poortgebouw dat het wapen omgeeft, hoogstwaarschijnlijk teruggaat op een titelpagina van een van de vele Europese boeken die missionarissen in de zestiende en zeventiende eeuw naar China brachten. Uit details blijkt dat de porseleinschilder waarschijnlijk een Chinese houtsnede, gebaseerd

4

Schotel met het wapen
van de stad Amsterdam,
anoniem, China, 1720,
porselein met onderglazuur
blauw, emailkleuren
en verguldsel, h. 8,2
x rand: diameter 54,1 x
voet: diameter 29,2 cm,
aangekocht in 2013 met
gelden van de Stichting
400 Jaar VOC, inv.nr.
AK-MAK-1733

op de gegraveerde titelpagina uit zo'n boek, als voorbeeld gebruikte.

De KVVAK verwert haar stukken in samenspraak met de conservatoren van het Rijksmuseum. Zo is er in 2017 een wit porseleinen Ding ware bordje gekocht met de gelden uit een eerder verkregen legaat van een van de leden (fig. 5). Ding ware is een van de vijf meest beroemde types keramiek uit de Song dynastie (960-1279); de andere zijn Ru ware, Guang ware, Jun ware en Ge ware. Het is het meest witte steengoed uit die tijd.

De vorm van dit schaalje is bijzonder verfijnd. Het lijkt gemaakt naar een zilveren prototype. Het Rijksmuseum en de KVVAK houden zich in het aankoopbeleid aan de richtlijnen van het UNESCO-verdrag van

1970, dat illegale import, export en handel in internationaal cultureel erfgoed verbiedt en voorkomt.

Aziatische Kunst en activiteiten

De vereniging publiceert het tijdschrift Aziatische Kunst. Dit tijdschrift heeft een onafhankelijke redactie en verschijnt drie keer per jaar. De vereniging is actief in het organiseren van excursies, lezingen en cursussen voor haar ruim 700 leden. Leden worden op de hoogte gehouden van relevante beurzen en veilingen, recent verschenen publicaties en tentoonstellingen in binnen- en buitenland. Daarnaast kent de vereniging een aantal commissies, waarin specifieke onderwerpen aan bod komen: keramiek, reizen, Zuidoost-Azië, interactie Oost-West en Ikigai. Verder is de bibliotheek van de KVVAK ter inzage in de bibliotheek van het

Schaal met zes-lobbige geschulpte rand, Ding ware, anoniem, China, Hebei, ca. 11e eeuw, porselein, d. 15 cm, aangekocht met het legaat van Mr. H. Van Beek, inv.nr. AK-MAK-174.

Rijksmuseum. Ten slotte heeft de KVVAK aan de Universiteit te Leiden de leerstoel 'Materiële geschiedenis van de wisselwerking tussen Azië en Europa' ingesteld. Deze werd tot november 2009 bekleed door Christiaan Jörg. Per september 2013 is met behulp van het toenmalige VVAK-bestuur deze leerstoel opnieuw leven ingeblazen onder de naam 'Kikkoman Chair for the study of Asia-Europe intercultural dynamics' en werd de leerstoel bekleed door Anne Gerritsen. Per september 2018 is de KVVAK hoofdsponsor van de leerstoel Chair of Asian Art aan de Universiteit te Leiden (dankzij geldelijke steun van de Jan Menze van Diepen Stichting en een aantal leden). Anne Gerritsen is voor vier jaren herbenoemd.

De KVVAK 100 jaar

Het honderdjarig bestaan wordt gevierd met extra activiteiten. Zo organiseerde de vereniging op 23 juni 2018 het symposium Collecting Asian Art in the Western World: Past, Present & Future over de vele facetten van het verzamelen Aziatische kunst in Nederland, Europa en Amerika vanaf de negentiende eeuw. De lezingen van dit symposium zijn terug te horen én te zien op de

website van de KVVAK.

Medio september 2018 is de jubileumexpositie Het leven van Boeddha geopend in De Nieuwe Kerk. Voor deze tentoonstelling, die tot 2 februari 2019 is te bezichtigen, zijn boeddhistische sculpturen uit de KVVAK-collectie en uit die van het Rijksmuseum in bruikleen gegeven. Ook heeft een aantal KVVAK-leden hun privéstukken uitgeleend voor dit doel. Meer informatie over Het leven van Boeddha en het bijbehorende lezingenprogramma vindt u op de website van de Nieuwe Kerk.

Alhoewel honderd jaar oud is, is de vereniging nog springlevend; zij leeft en bruis! In toenemende mate wordt er aandacht besteed aan moderne Aziatische kunst. Ook heeft de aanwas van jongere leden de volle attentie. Zo is Ikigai een nieuw opgerichte commissie voor young professionals (leden van 25-45 jaar), die zich richt op zowel historische als hedendaagse Aziatische kunst. Terugkerende activiteiten zijn het bezoek aan de kunstbeurzen TEFAF en PAN, waarbij Aziatische handelaren enkele bijzondere werken uitlichten.

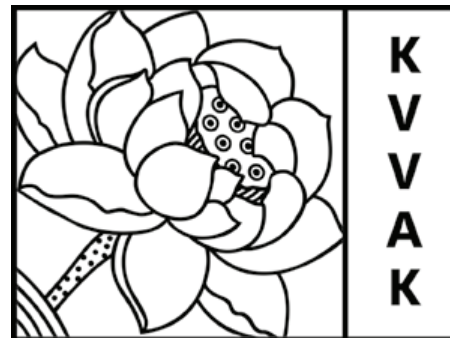
De VVAK Koninklijk

Wat verandert er door dit eervolle besluit? De vereniging mag zich Koninklijk noemen in alle uitingen naar het publiek: de Koninklijke Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan de naamsbekendheid en reputatie van de vereniging. De afkorting is nu KVVAK en het logo met de lotusbloem is aangepast met de letters KVVAK ernaast

(fig. 6). De naam in het Engels is Royal Asian Art Society in the Netherlands.

We hopen dat u onze trots over het predicaat Koninklijk voor onze honderdjarige vereniging deelt.

De KVVAK feliciteert de NVVCG van harte met het jubileum vanwege haar 65-jarig bestaan!

Vernieuwd logo Koninklijke Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst

VVAK

• W WWW.VVAK.NL • T [@VVAK_NL](mailto:VVAK@VVAK.NL) • F VVAKDUTCHASIANARTSOCIETY
• E INFO@VVAK.NL • I VVAKASIANART

Ikigai (KVVAK young professionals network)

• F VVAKIKIGAI • E IKIGAI@VVAK.NL • I VVAK_IKIGAI

Noten

- 1 Aziatische Kunst, no. 111 (collectieboek Rijksmuseum), Amsterdam 2014 (pp. 284-285)
- 2 Ching-Ling Wang, 'A Ding ware dish with a scalloped rim', in: Aziatische Kunst, jaargang 48 nr. 2, Amsterdam 2018 (pp. 52-54)
- 3 <https://www.vvak.nl/agenda/2018/save-the-date-vvak-lustrum-symposium-asian-art-private-collections-and-their-value-for-public-museums/>
- 4 <https://www.nieuwekerk.nl/>